

MINISTERSTWO SPRAW WOJSKOWYCH
(SZTAB GENERALNY)

8521 J21
Warszawa, dn. 24. II 1922 r.

Oddział II.

Nr 5665 /II.

Do

Adjutantury Generalnej

Przedkładam przy niniejszym do wiadomości komunikaty prasowe z Moskwy i Rygi.

Szef Wydziału Organizacyjnego

Plotnicki

major.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

ADJUTANTURA GENERALNA
NACZELNIEGO WODZA
L. Nr. 8521 J2
2. III 1922
Wpłynęło dn. _____ 1922 r. *2*
Wysłano dn. _____ 1922 r. *2*
Zadania: _____

Komunikat prasowy

z dn. 20. II. 22 r.

RYGA

Helsingfors. Wykryto centralną organizację fińskich komunistów. Aresztowano kilkadziesiąt osób, w tej liczbie kilkunastu żołnierzy.

Ryga. Nieurzędowo donoszą o wręczeniu Łotwie, Litwie i Estonji francuskiej noty w której rząd francuski domaga się od państw bałtyckich zwrotu majątku skonfiskowanego na mocy różnych postanowień tych państw obywatelom francuskim, oraz żąda przyjęcia na siebie sprawiedliwej części długów Rosji. Bezrobotni w Rydze wystąpili z petycjami do rządu łotewskiego domagając się lepszego zabezpieczenia ich losu, twierdząc, że dotychczasowe starania rządu nie można uważać za wystarczające. Łotewska policja aresztowała w tych dniach kilkunastu działaczy bolszewickich, między nimi kilku bardzo wybitnych członków czerezwyczajki, którzy nielegalną drogą przybyli z Rosji sow. na Łotwę. Między aresztowanymi dwie osoby z personelu pociągu Trockiego.

Moskwa. "Izwestja" donoszą z Saratowa. Dergaczewski powiat wymiera. Jeżeli w najbliższe dni nie będą przyjęte szybkie ~~roz~~ rozstrzygające kroki, oziminy nie będą zebrane, a ziarno pod jare zasiewy nadejdzie pod adresem pokrytego trupami Dergaczewskiego cmentarza.

W.C.I.K. zwrócił się z odeszwą do studentów moskiewskich o przyjęcie udziału w niesieniu pomocy głodnym. W odezwie W.C.I.K. zarzuca studentom, że obojętnie patrzą na cierpienie i śmierć setek tysięcy obywateli.

Ryga. "Waldibas Wehstnesis" donosi, że prace konferencji kolejowej między Polską i Łotwą dobiegają końca. Wypracowany został projekt umowy o bezpośrednim połączeniu ~~Ryga-Rawa~~ między wszystkimi stacjami Polski

~~izbatwa dobiegają do końca. W tym czasie w Warszawie odbyła się konferencja~~
~~połączenia w sprawie wyznaczenia granic między państwami~~
i Łotwy. Uczestnictwo czecho-słowackich delegatów mające na celu ustanowie-
nie bezpośredniego połączenia Płaga-Rewel nie dało rezultatów.

20 lutego rozpoczyna się dalszy ciąg obrad łotewsko-estońskiej konfe-
rencji mającej na celu usunięcie nieporozumień granicznych między obydwoma
państwami. Dotychczasowe obrady nie dały pożądanego rezultatu.

Ryga. ~~26 lutego~~ Na zjazd dziennikarski 26 lutego urządzony z okazji
setnej rocznicy istnienia prasy łotewskiej przybyć mają między innymi dzien-
nikarze angielscy i skandynawscy.

Rokowania kolejowe w sprawie połączenia Rygi i Rewla z Warszawą i Pragę
dobiegają końca mimo pewnych napotkanych trudności. Punktem przeładunkowym
będzie stacja Kałkuny.

Studenci łotewscy wręczyli podczas wykładu protest profesorowi uniwersy-
tetu Arabazynowi, który podczas obchodu na cześć Korolenki ~~wzruszył~~ szedł
ręka w rękę z Niemcami. Niemieccy i rosyjscy mówcy skorzystali z obchodu,
aby przeciwstawić tolerancyjne ideały Korolenki uciskowi mniejszości naro-
dowych, jaki ma miejsce na Łotwie.

Statek "Gaunja" z polską naftą i produktami naftowymi przybył wczoraj
z Gdańska do Libawy.

M
Poseł włoski w Rydze doręczył posłowi litewskiemu Zauniusowi zaprosze-
nie na konferencję genueńską. Giełda: dol. 228½, franki 20½, mk. niem. 110-115,
fińskie 464, polskie 8-9, dn. 20. II. dol. 228-234, fr. 20½, mk. niem. 109-114, polskie
polskie 8-9.

z dn. 18. II. 22 r.

MOSKWA

"Ziżń nacjonalnostiej" w artykule wstępnym powołując się na odpowiedź daną Estonji przez komisariat spraw zagranicznych z powodu jej interwencji w konflikcie karelskim, mówi, że sprawa Karelii musi być rozstrzygnięta na równi z kwestjami ekonomicznymi. Nie może być stosunków normalnych między Rosją i zagranicą, dopóki nie będą rozstrzygnięte sprawy Georgji, Armenji, Karelii, Ukrainy it. d., dopóki Finlandja i Polska nie wyrzekną się swej prowokatorskiej polityki. Zresztą w stosunku do Niemiec Polska również dała dowód nieskrychanej nielojalności/Smidt, Korfanty i t. d./: Gdyby jednak na konferencję zostały zaproszone wszystkie państwa uznane legalnie jak np. meńszewicka Georgja, to konferencja stałaby się prawdziwą rendez-vous cieni. Rząd sowieców jest jedynym przedstawicielem ludów federacji rosyjskiej."

"Ziżń nacjonalnostiej" w długim artykule atakuje Japonję za jej imperjalistyczne zakusy na Dalekim Wschodzie. Daje charakterystykę jej działalności i historję okupacji Władywostoku, Sachalina i części Pomorza. Imperjalizm japoński na Dalekim Wschodzie powstrzymuje jedynie Ameryka. 17. II "Prawda" pisze: Zbliża się kongres r. k. p., By cała partja mogła wziąć udział w dyskusji nad zasadniczymi kwestjami koniecznem jest opublikowanie natychmiastowe też w prasie celem ich gruntownego omówienia.

Ufa. W niektórych powiatach gubernji Ufinskiej liczba ludności zmniejsza się o 50%. W przytułkach dla dzieci śmiertelność wzrosła od 70-90%.

Saratow. Wielu wysoko postawionych duchownych zdecydowało oddać bogactwo kościelne na rzecz głodnych.

Samara. W ~~rejonie~~ ^{rejonie} Wotczańska gub. Samarskiej śmiertelność w ciągu miesiąca grudnia wyniosła 10.000 osób ^z głodu.

Moskwa. Prasa ~~dzisiejsza~~ ^{dzisiejsza} ogłasza na swych łamach protest prasy prze-

ciwko ogromnym opłatom nałożonym na nią za papier i przesyłkę z pocztą. Ponieważ podniesienie taryf odbyło się bez poprzedniego uwiadomienia wydawnictw gazety nie podniosły cen dzienników w lutym i poniosły duże straty. Prasa pisze, że o ile postępowanie takie urzędów centralnych w stosunku do prasy trwać będzie, to grozi jej szybki upadek. Jednorazowa opłata za przejazd tramwajem w Moskwie kosztuje już 12000 rb. sow.

Komunikat z dn. 19. II. 22 r.

Moskwa. Wniesztorg postanowił zorganizować specjalne biuro wydawania pozwoleń na wwóz i wywóz zagranicę towarów. Z racji mobilizacji wszystkich komunistów roczników 1899-1901 do czerwonej armii centralny komitet partji wydał odezwę w której poucza jakim powinien być komunista żołnierzem i obrońcą republiki w każdym względzie. "Prawda" podaje komentarze prasy francuskiej w razie ewentualnego uznania Rosji. Prasa francuska omawia warunki, których Rosja nie może przyjąć. Artykuł "Temps" z 8. II na specjalne zadanie wykazywy wyliczyły różne warunki, które będą przedstawione Rosji. "Temps" pisze między innymi, że trzeba może będzie pomimo decyzji w Cannes zmusić Rosję do wprowadzenia nowego regimu.

"Prawda" uważa, że jest to tylko szantaż przypominający Noulensa. Jeśli rząd francuski będzie prowadził taką politykę dalej, to do zgody z Rosją nie dojdzie. Tak samo stoi sprawa dotycząca gwarancji cudzoziemców i kapitulacji rządu sow. "Nie uważamy tego" - pisze "Prawda" - za ostatnie słowo Francji. Okoliczności bowiem zmuszą ją zająć rozumiejsze stanowisko. W Brjańsku w wielkich warsztatach kolejowych od trzech tygodni trwa strajk robotników na tle ekonomicznem. Nie otrzymują bowiem obiecanej zapłaty i deputatów.

Komunikat prasowy

z dn. 22. II. 22 r.

Moskwa. "Prawda" pisze, że Francja zwołując ekspertów wielkiej i małej Ententy chce postawić Rosję wobec zdecydowanych i rozstrzygniętych już

kwestji. Rosja sow. wyraziła swą zgodę na uczestnictwo nie w tej genueńskiej konferencji, którą przygotowuje Pincaré. "Prawda" pisze, że plan stałej pomocy głodnym był opracowany niedostatecznie. Dzięki temu walka z głodem nosiła charakter wypadkowy. Gubernje syte pomagają o wiele mniej niż gubernje półgłodne. Włościactwo przytem nie zostało wciągnięte do akcji pomocy głodnym. Zapoczątkowana przez r.p.k. poważna kampanja walki z głodem powinna usunąć wszelkie braki i niedomagania. można to osiągnąć przy pomocy zrozumiałych dla wszystkich hasła określonych form pomocy. Wedle doniesień prasy moskiewskiej dzisiejszej Chabarowsk ma być zajęty przez oddziały armji republiki Dalekiego Wschodu. Z tego powodu prasa moskiewska wyraża radość i nadzieje, że wkrótce awantura będzie zlikwidowana.

Daje się słyszeć w Moskwie częste rozmowy o możliwości mobilizacji w wojny na zachodniej granicy na wiosnę. W tym sensie miał się również wypowiedzieć Tokarzewski dowódca frontu zachodniego. Wedle opowiadań sztab czerwonej armji przygotowuje formowania nowych oddziałów artylerji w okręgu zachodnim. Tam że zostało ostatnio przeniesionych kilka oddziałów wojsk jak np. 2-ga dywizja strzelecka piechoty i 2-ga dywizja kawaleryjska. Sztab bolszewickiej armji pracuje z wyteżeniem nad opracowaniem mobilizacyjnych planów, które mają być gotowe na 1 marca b.r.

Moskwa. W preobrażeńskie fabryce /automobilowe warsztaty/ 400 robotników w przeciągu 3 dni trwał strajk robotników. Przyczyną strajku niewypłacanie należnych opłat deputatów i niechęć do komunistów. Strajki wogóle są utrzymywane w tajemnicy przez rząd przed opinią publiczną Rosji i zagranicy. Strajki są tłumione ostro przez organa W.C.Z.K. /czerezwyczajki/. W związku z nową ekonomiczną polityką wiele fabryk państwowych i trustowych celem uzupełnienia swego budżetu i utrzymania robotników jako też nieraz celem zadowolenia prywatnych potrzeb kierowników fabryk rozsprzedaje części maszyn i narzędzi fabrycznych. Ogłoszona została mobilizacja komunistów r. 1899, 1900 i 1902 celem wzmocnienia armji napływem świeżych i wiernych rządowi elementów

Roczniki te były poprzednio zwolnione, obecnie jednak prawdopodobnie skutkiem zmniejszenia się ilościowego armji chcą ją wzmocnić jakościowo. Dzisiaj w Kremlu odbędzie się posiedzenie plenum komitetu wykonawczego ~~komitetu~~ celem omówienia spraw bieżących. Będą wygłoszone referaty o sytuacji partji komunistycznych we wszystkich państwach między innymi także Polski.

Rozdzielnik

1. Wydział Ewidencyjny
2. Wydział Wywiadowczy
3. Adjutantura Generalna
4. M.S.Z. na ręce pf. łączn.